

Virtuaalimaatilat - opas

Miten yritys voi
hyödyntää
virtuaalimaatilaa omassa
viestinnässään?

Opas on luotu opiskelijaprojektityönä osana Kestävä RuokaHäme -hanketta, jolla pyritään vahvistamaan kestävää ruokatuotantoa Hämeen alueella. Hankkeen toteuttajina toimivat HAMK Bio -tutkimusyksikkö ja ProAgria EteläSuomi ry. Hankkeen toteuttamiseen on saatu EU:n maaseuturahaston rahoitus Hämeen ELY-keskukselta vuosille 2022–2023.

Oppaan ovat tuottaneet Hämeen ammattikorkeakoulun (HAMK) kestävä kehityksen opiskelijat keväällä 2023:
Crista Backman, Jutta Heikkala,
Maiju Majasalmi, Minttu Mäki,
Sara Syvälahti & Marjo Valkonen

Sisällysluettelo

1. Mikä on virtuaalimaatila?

2. Virtuaalimaatila osana vastuullisuusviestintää

3. Miksi maatilán kannattaa ottaa käyttöön virtuaalimaatila?

4. Millaisille yrityksille/ maatiloille virtuaalimaatila sopii viestintäkanavaksi?

5. Miten viestiä virtuaalimaatilasta?

1. Mikä on virtuaalimaatila?

Virtuaalimaatilalla tarkoitetaan virtuaalitodellisuuteen rakennettua maatilaa, joka mahdollistaa modernin tavan tuoda kuluttajat lähelle maatilaa.

Virtuaalimaatilalla voi hyödyntää kuvia, videoita ja 360° kuvaa sekä tekstiä.

Virtuaalimaatila mahdollistaa digitalisaation ja lisätyn todellisuuden avulla uuden tavan viestiä tilan toiminnasta ja tuoda sen lähemmäs kuluttajaa.

Tuotantoketjuja on mahdollista esitellä monipuoliselle kohderyhmälle kiinnostavalla tavalla mm. videoiden ja pelillistämisen kautta.

Virtuaalimaatila tarjoaa interaktiivisen ja modernin viestintäkanavan, jonka avulla kuluttaja pääsee tutustumaan maatilan arkeen ja arvoihin.

Esimerkkejä olemassa olevista virtuaalimaatiloista:

[Mustialan luomutila](#): HAMK:in opetus- ja tutkimusympäristö.

[HKScanin Kariniemen virtuaalitala](#), [Arlan Virtual Farm](#) ja [Farm Food 360](#):

Kuluttajien informoiminen mm. ruoantuotannon eri vaiheista ja tilojen vastuullisuustyöstä.

Mikä on virtuaalimaatila?

Kuvassa Mustialan navetta virtuaalimaatilalla

Tilalla voi liikkua hiirellä klikaten, nuolista pääsee siirtymään navetan sisälle tai katseluparvelle.

Virtuaalitalalla voi hyödyntää kuvia, videoita ja tekstiä.

Mustialan luomutila,
[VirtuaaliKYLÄ360](https://virtuaalikyla360.fi) | Mustialan navetta (mustialanluomutila.fi)

2. Virtuaalimaatila osana vastuullisuusviestintää

Virtuaalimaatilaa voidaan hyödyntää vastuullisuusviestinnässä monin keinoin. Vastuullisuus voidaan tuoda virtuaalimaatilalla esille konkreettisilla esimerkeillä, miten vastuullisuutta edistetään tai miten vastuullisuus ilmenee tilan toiminnassa tai mitä tavoitteita tilalla on vastuullisuuden suhteen.

Vastuullisuus voidaan sijoittaa esimerkiksi YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin tai muihin yleisiin tavoitteisiin.

Millaisia vastuullisuustekoja/näkökulmia maatila voi tuoda ilmi virtuaalimaatilalla?

- ✓ Maatalouden kiertotalousratkaisut: kierrätys, sivuvirtojen hyödyntäminen
- ✓ Pelto- tai metsäsuunnitelma: veden käyttö, lannoitteiden käyttö, ravinteiden kierron varmistaminen
- ✓ Uusiutuvan energian käyttäminen ja energiatehokkuuden lisääminen
- ✓ Luonnon monimuotoisuuden lisääminen ja ekosysteemipalveluiden turvaaminen
- ✓ Erilaiset mittarit: hiilijalanjälki, hiilikädenjälki, vesijalanjälki, LCA-laskenta yms.

Virtuaalimaatila osana vastuullisuusviestintää

Ympäristö, yhteiskunnallinen ja sosiaalinen vastuullisuus

Ympäristövastuu:

- ✓ eläinten hyvinvointi
- ✓ hygienia
- ✓ biodiversiteetin säilyttäminen
- ✓ ilmastopäästöt
- ✓ energiatehokkuus
- ✓ kestävä materiaalien käyttö
- ✓ päästöt

Sosiaalinen vastuu:

- ✓ työhyvinvointi
- ✓ koulutukset
- ✓ työn mielekkyys
- ✓ yhteishenki
- ✓ asiakaspalaute
- ✓ asiakkaiden viihtyvyys

Yhteiskunnallinen vastuu:

- ✓ paikalliset työpaikat
- ✓ taloudellinen kannattavuus
- ✓ yhteistyö sidosryhmien kanssa
- ✓ kestävät hankintakäytännöt
- ✓ korruption vastaisuus

Viestintä:

- ✓ vastuullisuusviestintä
- ✓ toiminnan tekeminen läpinäkyväksi
- ✓ tiedon lisääminen

Vastuullisuus:

- ✓ hankintoja ohjaavat vastuullisuuskriteerit
- ✓ tuotteiden vastuullisuus
- ✓ vastuullisuuden huomioiminen suunnitelmia tehdessä

Vastuullisuus voidaan sitoa esimerkiksi YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin.

Näistä on esimerkkejä seuraavissa dioissa.

Omalla toiminnalla vaikuttaminen siihen, että ruoka on turvallista ja huoltovarmuus Suomessa säilyy ruuan osalta. Kestävän maatalouden edistämistä.

Säilyttää siementen, viljelykasvien ja tuotantoeläinten sekä niiden sukuisten villien lajien geneettinen monimuotoisuus esimerkiksi siemen- ja kasvipankkien avulla. Edistää geeniresurssien ja niihin liittyvien perinnetietojen saatavuutta ja niiden käytöstä aiheutuvien hyötyjen oikeudenmukaista sekä yhtäläistä jakamista.

Taata kestävät ruoantuotantojärjestelmät ja edistää sopeutumiskykyisiä maatalouskäytäntöjä, jotka lisäävät tuottavuutta ja tuotantoa, auttavat ekosysteemien suojelussa, vahvistavat kykyä sopeutua ilmastonmuutokseen, äärimmäisiin sääoloihin, kuivuuteen, tulviin ja muihin tuhoihin ja parantavat maaperän laatua.

Vesistöjen suojelu ja kestävän veden käytön edistäminen. Kulutetun veden määrän vähentäminen ja tehokkuuden lisääminen.

Suojella ja ennallistaa vesistöihin liittyviä ekosysteemejä, kuten metsiä, kosteikkoja, jokia, pohjavesiä ja järviä.

Vedenkäytön tehokkuuden lisääminen kaikilla sektoreilla, kestävän vedenoton varmistaminen ja makean veden riittävyyden varmistaminen vesipulan ehkäisemiseksi.

7 EDULLISTA
JA PUHDASTA
ENERGIAA

Uusiutuvan energian mahdollisuuksien selvittäminen ja energiatehokkuuden varmistaminen.

Uusiutuvan energian osuuden lisääminen merkittävästi kokonaisenergiankäytössä.

Puhtaan ja tehokkaamman energian käytön lisääminen.

8 IHMISARVOISTA
TYÖTÄ JA
TALOUSKASVUA

Paikallisten työpaikkojen lisääminen ja turvallisen työympäristön varmistaminen.

Työntekijöiden oikeuksien suojaaminen ja turvallisen työympäristön takaaminen kaikille työntekijöille.

Laatia ja toimeenpanna käytäntöjä työpaikkoja luovan ja paikallista kulttuuria sekä tuotteita edistävän kestävän matkailun edistämiseksi. Mahdollisuus tuoda paikallista kulttuuria näkyväksi virtuaalisesti.

12 VASTUULLISTA
KULUTTAMISTA

Kestävään kuluttamiseen tähtääminen ja kierrätyksen lisääminen. Luonnonvarojen tehokas hallinnointi ja kemikaalien ja jätteiden oikeanlainen käsittely.

Ruokajätteen määrän puolittaminen jälleenmyyjä- ja kuluttajatasolla sekä ruokahävikin vähentäminen tuotanto- ja jakeluketjuissa sadonkorjuun jälkeinen hävikki mukaan lukien. Muiden jätteiden synnyn vähentäminen ennaltaehkäisyn, kierrätyksen ja uudelleenkäytön keinoin.

Luonnonvarojen kestävä ja tehokas käyttö.

Varmistaa ympäristön kannalta kestävä kemikaalien ja jätteiden käsittely koko elinkaaren ajan sovittujen toimintakehysten mukaisesti. Vähentää niiden vapautumista ympäristöön, jotta haitalliset vaikutukset voidaan minimoida.

Virtuaalisesti varmistaminen, että tieto kestävästä kehityksestä ja luontoa suosivista elämäntavoista on saataville kaikille.

13 ILMASTOTEKOJA

Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja ilmastohaittojen välttäminen.

Selviytymiskyvyn ja sopeutumisen valmiuden parantaminen ilmastoon liittyviin uhkiin ja luonnonkatastrofeihin.

Parantaa ilmastonmuutoksen hidastamiseen, sopeutumiseen ja vaikutusten lieventämiseen liittyvää tietämystä sekä valmiuksia.

15 MAANPÄÄLLINEN ELÄMÄ

Ekosysteemien ja biologisen monimuotoisuuden varjeleminen. Hiilinielujen suojele ilmastonmuutoksen vastaisessa työssä. Maanviljelyn ja luonnon itseisarvon tasapainottaminen.

Suojella ja ennallistaa makean veden ekosysteemejä ja niihin liittyviä palveluja, erityisesti metsiä, kosteikkoja ja kuivan maan alueita, sekä turvata niiden kestävä käyttö.

Edistää kaikkien metsätyyppien kestävien hoitomenetelmien käyttöönottoa, metsäkadon pysäyttämistä ja tuhoutuneiden metsäalueiden ennallistamista. Metsittämisen ja uudelleenmetsittämisen lisääminen.

Luontotyyppien tuhoutumisen vähentäminen, luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttäminen, uhanalaisten lajien suojele ja sukupuuttoon kuolemisen estäminen.

Estetään ja vähennetään haitallisten vierasperäisten lajien vaikutuksia maa- ja vesiekosysteemeihin, sekä rajoitetaan ja hävitetään haitallisimmiksi katsottuja lajeja.

Vastuullisuusviestinnässä on tärkeä huomioida, ettei sorru vahingossa vastuullisuusviestinnän sijasta viherpesuun. Näillä vinkeillä voit vähentää viherpesuun sortumisen riskiä.

Näin vältät viherpesun sudenkuopat:

- ✓ **Varmista että ymmärrät mitä vastuullisuus tarkoittaa.** Lakien määräämien toimien toteuttaminen on minimivaatimus, ei vastuullisuutta. Vastuullisuus on kaikki ylimääräinen tehty lakien vaatimusten jälkeen.
- ✓ **Varmista, että ymmärrät mitä viherpesu tarkoittaa.** Viherpesu on ympäristöystävällisyyttä, joka rajautuu mainontaan eikä sen pidemmälle.
- ✓ **Varmista tietojen oikeellisuus ja selvitä taustojen paikkaansa pitävyys.** Pelkkä sana vastuullisesti tuotettu ei riitä, vaan tulee tietää miten se on vastuullisesti tuotettu. Läpinäkyvyys on yksi avaintekijä vastuullisuudessa.
- ✗ **Ei liioittelua tai turhia lupauksia.** Vastuullisuusviestinnässä viesti vain asioista, jotka voidaan todistaa ja perustella vastuulliseksi.

3. Miksi maatilaa kannattaa ottaa käyttöön virtuaalimaatila?

Virtuaalimaatila on tapa kertoa yrityksen toiminnasta ja vastuullisuusviestinnästä eri kohderyhmille nykyaikaisen teknologian avulla. Kuluttajilla on mahdollisuus nähdä tilan toimintaa ja vastuullisuustyötä virtuaalivieraillemalla maatilalla sovelluksen avulla.

Virtuaalimaatilan avulla voi nähdä, miten tilalla hoidetaan eläimiä, onko energiantuotannossa käytössä kestävän kehityksen mukaisia ratkaisuita, tai miten päästöjä hallitaan ja mitataan. Toiminnan läpinäkyvyys, luotettavuus ja vastuullisuus voidaan tuoda helposti näkyväksi.

Digitalisaatio tarjoaa mahdollisuuden liittää virtuaalimaatilaan myös esim. tietoiskuja tai vaikka oppimistarkoituksessa pelillistää tilan toimintaa. Samalla voidaan opettaa ja kertoa kuluttajille kestävästä kehityksestä ja ilmastonmuutoksesta.

Miksi maatilan kannattaa ottaa käyttöön virtuaalimaatila?

Virtuaalimaatila viestintävälineenä ei ole vielä kovin yleistä, enemmän se on käytössä opetusmenetelmänä. Tämä voi kuitenkin olla tulevaisuudessa hyvä tapa viestiä kuluttajille vastuullisuudesta. Tulevaisuudessa digitaalisuus ja virtuaalisuus sekä vastuullinen yritystoiminta ovat arkipäivää ja virtuaalimaatilan avulla nämä asiat voidaan tuoda hyvin esille.

Virtuaalimaatiloja maailmalta:

<https://farmsunday.org/online-farm-sunday>

Englantilaisen hyväntekeväisyysjärjestön sivusto, joka kannustaa viljelijöitä kestäviin viljelytapoihin sekä lisää kuluttajien ymmärrystä viljelystä ja ympäristöstä. Sivustolta löytyy videoita maatilojen toiminnasta.

<https://www.wadairy.org/on-our-farms/virtual-farm-tour/>

Amerikkalaisen Washington maito-osuuskunnan sivusto.

<https://www.teagasc.ie/rural-economy/farm-management/farm-buildings/virtual-farmyard-tours/>

Irlantilaisen maatalous- ja elintarviketeollisuuden viranomaisjärjestön sivusto. Sivustolla voi virtuaalisesti tutustua maatilan toimintoihin. Lisäksi sivusto tarjoaa koulutusta ja tietoa kaikille viljely- ja maataloustoimijoille.

4. Millaisille yrityksille/maatiloille virtuaalimaatila sopii viestintäkanavaksi?

Kaikille maatiloille, jotka:

- ✓ Haluavat viestiä vastuullisuudestaan
- ✓ Haluavat tehdä työnsä näkyväksi kuluttajille ja muille sidosryhmille
- ✓ Haluavat erottua
- ✓ Ovat tarpeeksi suuria, jotta resurssit ovat kunnossa
- ✓ Tekevät yhteistyötä, jotta taloudellinen vastuu on pienempi -> parempi mahdollisuus hankerahoitukseen

Esimerkkejä tiloista, joille virtuaalimaatila sopii viestintäkanavaksi

Luomutilat

- ✓ Luomu yhdistää ympäristön ja ilmaston kannalta parhaat käytännöt, runsaan biologisen monimuotoisuuden, luonnonvarojen säästämisen, eläinten hyvinvoinnin sekä elintarvikkeet, jotka on tuotettu luonnonmukaisista aineksista ja luonnollisin menetelmin -> voi toimia hyvänä esimerkkinä muille
- ✓ Luomu on Suomessa vielä vain parin prosentin luokkaa myynnistä -> tapa kasvattaa kiinnostusta luomuun ja saada näkyvyyttä
- ✓ Suomen markkinavaltti on puhdas ruoka

Eläintilat

- ✓ Lihantuotanto, maidontuotanto, munantuotanto, muut tilat joilla eläimiä
- ✓ Erityisesti tuotantotilojen eettisyys ja eläinten elinolosuhteet mietityttävät kuluttajia -> keino lisätä läpinäkyvyyttä
- ✓ Kohderyhmä on oikeasti kiinnostunut
- ✓ Hyvä tapa kertoa kuinka eläimen pitopaikkaan, hoitoon ja elämänlaatuun on kiinnitetty huomiota

Esimerkkejä tiloista, joille virtuaalimaatila
sopii viestintäkanavaksi

Viljelytilat

- ✓ Metsien hakkuut, maan eroosio ja lannoitteiden valuminen vesistöihin mietityttävät kuluttajia -> keino kertoa kuinka näitä asioita on ehkäisty esim. vuoroviljelyllä ja lannoitteiden oikea-aikaisella levityksellä

Opetusmaatilat

- ✓ Hyvä keino demonstroida toimintaa oppilaille
- ✓ Valtava määrä dataa, jota pystyy käyttämään vastuullisuudesta viestimisen lisäksi esim. tuotannon tehostamiseen. Tällöin täytyy huomioida eri kohderyhmille sopiva viestintä.

5. Miten viestiä virtuaalimaatilasta?

1. Määrittele viestinnän kohderyhmä:

Identifioi kaikki sidosryhmät, joita yrityksesi vastuullisuusasiat saattavat koskettaa.

Tämä voi sisältää esimerkiksi asiakkaat, jotka ostavat tuotteitasi, alueen muut toimijat, joihin toimintasi vaikuttaa ja valvontaviranomaiset, joiden alla toimintasi on. Muita sidosryhmiä ovat esimerkiksi sijoittajat ja rahoittajat.

2. Määrittele mitä asioita haluat tuoda ilmi vastuullisuudestasi virtuaaliympäristössä:

Tätä voi lähteä työstämään ensiksi miettimällä yrityksesi arvoja ja niihin liittyviä tavoitteita sekä ydinviestejäsi vastuullisuudesta.

Jos yritykselläsi/maatilallasi on jo erillinen vastuullisuussuunnitelma tai vastuullisuustoimenpiteitä on kartoitettu, voit käyttää sitä tukena. Luvussa 2 "Virtuaalimaatila osana vastuullisuusviestintää" on listattu eri vastuullisuusnäkökulmia, joita huomioida viestinnässä.

Miten viestiä virtuaalimaatilasta?

3. Tarinallistaminen:

Virtuaalimaatilat ovat interaktiivisia 360° kuvia ja jo itsessään visuaalisia, mutta voivat sellaisenaan jättää käyttäjän kokemuksen pinnalliseksi.

Siksi tarinallistaminen on erinomainen keino lisätä viestinnän vaikuttavuutta ja käyttäjän sitouttamista. Tarinallistamisessa maatilalle luodaan oma ydintarina tukemaan niitä asioita, joita halutaan korostaa omassa vastuullisuudessaan ja myös sen tavoitteissa. tarinat nostavat asiakokemuksen laatua ja merkityksellisyyttä.

4. Valitse missä kanavissa haluat viestiä virtuaalimaatilastasi:

Palauta tässä vaiheessa mieleen kohderyhmäsi ja missä tilanteissa tai kanavissa voit tavoittaa heidät. Monikanavainen viestintä on tehokkainta. Potentiaalisia viestintäkanavia ovat esimerkiksi:

- QR-koodit ovat nopea ja helppo tapa saattaa käyttäjä suoraan virtuaalimaatilalle, ja niistä pystyy saamaan hyödyllistä dataa käyttäjämääristä. Maatila voisi esimerkiksi lisätä QR-koodin sisältävän tarran omiin kuluttajille suunnattuihin tuotteisiinsa, jotka johtavat virtuaalimaatilalle.
- Jos yrityksesi on osallistumassa alan messuille, kuten Maatalousmessuille tai Farmari -maatalousnäyttelyyn, on hyvin todennäköistä, että tavoitat kohderyhmäsi siellä ja voit omalla messuosastollasi demonstroida virtuaalimaatilaa käyttöä.
- Maaseutuyhdistyksien ja verkostojen kanaviin luodut somepostaukset tai mainokset virtuaalimaatilasta.
- Maaseutuaiheiset lehdet ja muut verkkojulkaisut. Näihin voi mahdollisesti sisällyttää mainoksia, artikkeleita tai blogikirjoituksia.

Miten viestiä virtuaalimaatilasta?

5. Suunnitelmallinen sisällöntuotanto eri kanaviin ja aikatauluttaminen:

Tässä voidaan huomioida eri ajankohtia, jolloin sisällöntuotantoa voidaan vauhdittaa.

- Kansalliset vastuullisuusteemaan sopivat teemapäivät ja -viikot. Näitä ovat esimerkiksi kansainvälinen eläinten päivä, maaseudun naisten päivä, luonnon monimuotoisuuden päivä, maailman ruokapäivä ja hävikkiviikko.

Esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden päivänä voit viestiä, miten toiminnallasi pyrit parantamaan luonnon monimuotoisuuttasi, jos se todella kuvastaa toimintatapojasi.

- "Vuodenajat maatilalla", voit esimerkiksi jakaa viestinnän toimenpiteet sen mukaan, miten eri toiminnot näkyvät maatilallasi vuosineljänneksittäin.

Esimerkiksi keväällä voidaan viestiä kylvöön liittyvistä vastuullisuusnäkökulmista/teoista.

Miten viestiä virtuaalimaatilasta?

6. Sidosryhmien sitouttaminen:

Käy vuoropuhelua sidosryhmiesi kanssa esimerkiksi kyselyillä tai järjestä tapahtuma maatilallasi, jossa voit kohdata sidosryhmäsi suoraan ja vastata heidän kysymyksiinsä.

Parhaimmillaan vuoropuhelun avulla saat arvokasta tietoa, miten sidosryhmät mieltävät vastuullisuutesi sekä viestintäsi, ja minkälaisia odotuksia heillä on sitä kohtaan.

7. Seuranta ja arviointi:

Seuraa viestintäsi vaikuttavuutta ja arvioi viestinnän onnistumista suhteessa tavoitteisiisi.

Jos virtuaalimaatilaan integroidaan käyttäjämäärien seuranta, niin sen kautta on helppo seurata, miten kävijöiden määrä muuttuu suhteessa eri viestinnän toimenpiteisiin ja yrityksesi myyntilukuihin.

Toimenpiteitä, joita kannattaa huomioida virtuaalimaatilan käyttöönoton toteutuksessa.

- ✓ Varmista rahoitus ja yhteistyökumppanit: ELY-keskukset myöntävät maaseudun yritystukia yritysten perustamiseen sekä investointeihin. Yritystukea haetaan suoraan ELY-keskukselta tai paikalliselta Leader-toimintaryhmältä. Ruokavirasto myöntää myös maaseudun yritystukia. Yhteistyökumppanit ovat erityisen arvokkaita pienyrittäjille ja niitä voi löytää eri maaseutuverkostoista.
- ✓ Virtuaalimaatilapalvelun tarjoajan kilpailuttaminen.
- ✓ Valitse palvelun tarjoaja tai toteuta itse. Suunnittele virtuaalimaatilan sisältö oman yrityksesi tai tässä tapauksessa tilasi toimintojen mukaan ja viestintäsuunnitelmaasi tukevaksi. Muista tarinallistaminen.
- ✓ Virtuaalimaatilan ensimmäisen version kokoaminen ja testaus.
- ✓ Virtuaalimaatilan julkaiseminen ja viestintä.
- ✓ Muista seurata viestinnän vaikuttavuutta ja tavoitettavuutta, esimerkiksi käyttäjämäärien, palautteen tai klikkausten mukaan. Seuraa erityisesti palautetta ja pyri reagoimaan siihen nopeasti.
- ✓ Huomioi, että ohjelmistot ja tieto vanhenevat nopeasti. Jos sinulla on ulkopuolinen palveluntarjoaja tai ylläpitäjä, muista sopia päivityksistä tarkasti.

Lähteet

<https://www.hkscan.com/fi/uutishuone/press-releases/2022/01/kariniemen-kotitilojen-arkea-avataan-c4159009/>

<https://www.mustialanluomutila.fi/360/navetta.html>

VIRTUAALITILAN SUUNNITTELU – Maatila 2020 -
opinnäytetyö: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/77321/JaaskelainenAaroTolonenTanja.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

https://trainingkit.farmdemo.eu/wp-content/uploads/2020/07/Farmdemo_Guidelines-for-video-development_v20200304.pdf

<https://luomuu.fi/luomu-suomessa-ja-maailmalla/>

<https://viestijat.fi/tarinallistaminen-on-toimintaa/>

<https://www.undp.org/fi/finland/kestavan-kehityksen-tavoitteet>

Kuvat: Pixabay, Microsoft 365